

I. DISPOSICIÓN XERAIS

MINISTERIO DA PRESIDENCIA

8613 *Real decreto 863/2009, do 14 de maio, polo que se modifica o Real decreto 231/2008, do 15 de febreiro, polo que se regula o Sistema Arbitral de Consumo.*

O Real decreto 231/2008, do 15 de febreiro, polo que se regula o Sistema Arbitral de Consumo, ditouse en cumprimento do disposto na disposición derradeira sexta da Lei 44/2006, do 29 de decembro, de mellora da protección dos consumidores e usuarios, conforme o previsto nos artigos 57 e 58 do texto refundido da Lei xeral para a defensa dos consumidores e usuarios e outras leis complementarias, aprobado polo Real decreto lexislativo 1/2007, do 16 de novembro.

Por outra parte, e de conformidade co artigo 57 do texto refundido da Lei xeral para a defensa dos consumidores e usuarios e outras leis complementarias, a norma pretende ser un instrumento de impulso e fomento da arbitrase electrónica, co fin de asegurar a súa efectiva implantación en todas as xuntas arbitrais en breve prazo, para pór á disposición dos consumidores mecanismos de resolución de conflitos máis áxiles e eficaces.

O Goberno da Comunidade Autónoma de Cataluña, mediante acordo adoptado na súa reunión do 22 de abril de 2008, e o Goberno da Comunidade Autónoma de Valencia, mediante acordo adoptado na súa reunión do 18 de abril de 2008, requiriron o Goberno de incompetencia, de conformidade co establecido no artigo 63 da Lei orgánica 2/1979, do 3 de outubro, do Tribunal Constitucional, por considerar que o artigo 51.2 do Real decreto 231/2008 vulnera as súas competencias en diversas materias.

Ambos os requirimentos de incompetencia se concretan en solicitar do Goberno que acorde a derogación ou, subsidiariamente, dea unha nova redacción ao artigo 51.2 do citado real decreto, relativo á arbitrase de consumo electrónico.

O Goberno da Nación, en contestación aos referidos requirimentos, aclara que conforme a reiterada xurisprudencia constitucional, o establecemento dun sistema de arbitrase é materia atribuída á competencia do Estado polos títulos competenciais do artigo 149.1. 5.ª e 6.ª da Constitución española.

Por tanto, de acordo cos títulos estatais citados, que se recollen igualmente na disposición derradeira primeira do Real decreto 231/2008, correspóndelle ao Goberno levar a cabo esta regulación, sen prexuízo de contar coas comunidades autónomas para efectos da operatividade do sistema arbitral de consumo electrónico, que é aquel que se substancia integramente, desde a solicitude da arbitrase ata o remate do procedemento incluídas as notificacións, por medios electrónicos. E para estes efectos, a arbitrase de consumo, tamén a electrónica, debe integrar nun único procedemento as actuacións realizadas polas distintas institucións en que se organiza o Sistema Arbitral de Consumo, conforme o artigo 5 do real decreto, adscritas a distintas administracións públicas, permitindo unha intercomunicación entre as xuntas arbitrais, co fin de substanciar correctamente as solicitudes de arbitrase individual ou colectiva que se presenten.

O carácter específico e virtual que representa a arbitrase de consumo electrónico regulada no artigo 51 e seguintes do citado real decreto, demanda non só o establecemento de parámetros de compatibilidade de aplicacións senón tamén o establecemento dos mecanismos necesarios que garantan o funcionamento integrado das distintas aplicacións informáticas que, se é o caso, poidan utilizar as comunidades autónomas e o resto das administracións públicas implicadas na xestión do Sistema Arbitral de Consumo.

Este funcionamento integrado exige o establecemento de mecanismos que permitan a xestión nun único procedemento dunha solicitude de arbitrase cando interveñen institucións adscritas a distintas administracións públicas.

Pero ademais, como arbitraje institucional, a arbitraje de consumo electrónico debe asegurar a igualdade –tamén tecnolóxica– no acceso e no proceso, calquera que sexa o lugar de residencia do consumidor e a empresa que aceptan someter os seus conflitos ao Sistema Arbitral de Consumo, e calquera que sexa a xunta arbitral competente para xestionar a arbitraje de consumo. Isto é particularmente importante en relación coas empresas adheridas ao Sistema Arbitral de Consumo cuxa actividade se desenvolve en todo o Estado, dado que, conforme o artigo 25 do Real decreto 231/2008, a oferta pública de adhesión será única e se entenderá realizada a todo o Sistema Arbitral de Consumo e, polo tanto, a todas as xuntas arbitrais de consumo.

Así mesmo, a arbitraje de consumo electrónico debe posibilitar non xa o acceso a unha ou varias xuntas arbitrais de consumo, senón o acceso ao sistema en canto que aquelas se integran neste e o consumidor ou empresario someten ao sistema a resolución dos seus conflitos conforme o artigo 1.2 do Real decreto 231/2008.

Por tanto, para substanciar integramente por medios electrónicos un procedemento arbitral, non abonda asegurar a compatibilidade dos sistemas e aplicacións informáticas utilizadas polas distintas xuntas arbitrais, senón que se require o establecemento de mecanismos reforzados de cooperación que posibiliten o acceso ao Sistema Arbitral de Consumo, a integración nun único procedemento arbitral das actuacións de institucións adscritas a distintas administracións públicas e a igualdade no acceso e no proceso das partes calquera que sexa o seu domicilio. É evidente que o establecemento dos instrumentos técnicos que posibiliten esta cooperación reforzada non pode ser desenvolvido unilateralmente polas comunidades autónomas, xa que se trata dunha actuación global e de conxunto, debidamente coordinada, que non ten por mera finalidade a transmisión de información estatística, senón «substanciar», isto é, tramitar e resolver un procedemento de consumo.

Non obstante, en contestación aos citados requirimentos, o Consello de Ministros, na súa reunión do 23 de maio de 2008, adoptou os respectivos acordos polos que se comprometía a dar unha nova redacción ao artigo 51.2 do Real decreto 231/2008 co fin de evitar erróneas interpretacións, o que se leva a efecto mediante esta norma, deixando fóra de dúbida a salvagarda das actuacións que corresponden ás comunidades autónomas.

Na tramitación deste real decreto contouse co parecer das comunidades autónomas a través da Conferencia Sectorial de Consumo e con audiencia do Consello de Consumidores e Usuarios e das organizacións empresariais.

Na súa virtude, por proposta dos ministros de Sanidade e Política Social e de Xustiza, coa aprobación previa da vicepresidenta primeira do Goberno e ministra da Presidencia, de acordo co Consello de Estado e logo de deliberación do Consello de Ministros na súa reunión do día 14 de maio de 2008,

DISPONGO:

Artigo único. *Modificación do Real decreto 231/2008, do 15 de febreiro, polo que se regula o Sistema Arbitral de Consumo.*

O artigo 51.2 do Real decreto 231/2008, do 15 de febreiro, polo que se regula o Sistema Arbitral de Consumo, queda redactado nos seguintes termos:

«2. As xuntas arbitrais de consumo, nos termos que consten nos respectivos convenios de constitución, poderanse adscribir voluntariamente á administración da arbitraje electrónica que se substanciará, conforme o previsto nesta norma, a través dos sistemas electrónicos e aplicacións tecnolóxicas que habiliten as respectivas xuntas arbitrais de consumo no exercicio das súas competencias. Estes sistemas electrónicos e aplicacións tecnolóxicas deberán garantir a compatibilidade e o intercambio de información no seo do Sistema Arbitral de Consumo.

Sen prexuízo do disposto no parágrafo anterior, o Ministerio de Sanidade e Política Social porá á disposición das xuntas arbitrais de consumo que voluntariamente se adscriban a ela unha aplicación electrónica para a xestión da arbitraje electrónica.»

Disposición derradeira primeira. *Título competencial.*

Esta norma dítase ao abeiro do disposto no artigo 149.1 5.ª e 6.ª da Constitución, que lle atribue ao Estado as competencias exclusivas en materia de Administración de xustiza e de lexislación procesual, respectivamente.

Disposición derradeira segunda. *Entrada en vigor.*

Este real decreto entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Dado en Madrid o 14 de maio de 2009.

JUAN CARLOS R.

A vicepresidenta primeira do Goberno e ministra da Presidencia,
MARÍA TERESA FERNÁNDEZ DE LA VEGA SANZ